

بانک تست یازدهمی ها

دیجی کنکور، رسانه دانش آموزان موفق

ورود به بانک تست

برای ورود به بانک تست کلیک کنید

نیاز به برنامه ریزی داری؟

آیا می دونستی؟

دیجی کنکور ناشر محبوب ترین و دقیق ترین برنامه ریزی تحصیلی
ویژه پایه دهم است

۰۲۱-۲۸۴۲۲۴۱۰

۱- تعداد کنایه در کدام بیت بیش‌تر از بقیه است؟

- (۱) ای غنچه‌ی خندان چرا خون در دل ما می‌کنی
 (۲) به تییغم گمر کشد دستش نگیرم
 (۳) هر که دل پییش دلبری دارد
 (۴) بشوی ای خردمند از آن دوست دست
- خاری به خود می‌بندی و ما را ز سر و می‌کنی
 وگمر تییغم ز نسد مسنت پندیرم
 رییش در دسنت دیگگری دارد
 که با دشمنانیت بود هم نشست

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۱ سه کنایه وجود دارد «خون در دل کردن - خار به خود بستن - از سر و کردن» بیت جواب از بخش استعاره‌ی مصرّحه. در گزینه‌ی دو، یک کنایه وجود دارد «دست گرفتن» بقیه‌ی جمله‌ها کنایه نیستند بلکه حقیقت‌اند. در گزینه‌ی ۳ دو کنایه وجود دارد «دل پیش کسی داشتند - ریش در دست کسی داشتن». در گزینه‌ی ۴ یک کنایه وجود دارد «دست شستن». نکته درسی: در گزینه‌ی ۱ «غنچه‌ی خندان» استعاره‌ی مصرّحه زیرا اولاً جمله نیست ثانیاً مبتنی بر تشبیه است یعنی «یار مانند غنچه‌ی خندان» است. در بیت فقط «مشبه‌به» تشبیه باقی‌مانده است.

۲- کدام آثار سبک هندی در خارج از ایران نوشته شده است؟

- (۱) کتب داراشکوه - شرف‌نامه بدلیسی - عالم‌آرای صفوی
 (۲) هفت اقلیم - عیار دانش - عالم‌آرای صفوی
 (۳) کتب داراشکوه - شرف‌نامه بدلیسی - بدایع الوقایع
 (۴) هفت اقلیم - عیار دانش - بدایع الوقایع
- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

۳- کدام‌یک از آثار زیر درست معرفی نشده است؟

- (۱) لمعات: در سیر و سلوک عارفانه در قالب نظم
 (۲) مرصاد العباد: در بیان سلوک دین و تربیت نفس انسانی
 (۳) تاریخ گزیده: در تاریخ پیامبران، خلفای چهارگانه، خلفای بنی‌عباس و تاریخ ایران
 (۴) تذکره دولت‌شاه: در شرح احوال بیش از صد تن از شاعران ایرانی

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. لمعات از نوشته‌های فخرالدین عراقی است که در این کتاب، سیر و سلوک عارفانه را در قالب نظم و نثر بیان کرده است.

۴- وزن واژه بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

- رندان تشنه لب را آبی نمی‌دهد کس / گویی ولی‌شناسان رفتند از این ولایت
- (۱) مفتعلن فاعلن (۲) مفعول فاعلاتن (۳) مفتعلن مفاعلن (۴) فعاتلن فاعلاتن

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

رِن	دَا	نِ	تِشَد	نِ	لَب	رَا	آ	بِی	نِ	مِی	دَ	هَد	کَس
-	-	U	-	U	-	-	U	-	U	-	U	-	-
گُو	یِی	وَ	لِی	شِب	نَا	سَاخِر	رَف	تَنَد	د	زِیَخ	وَ	لَا	یَت
-	-	U	-	U	-	-	U	-	U	-	U	-	-
مَفْعُولُ			فَاعِلَاتِنُ			مَفْعُولُ			فَاعِلَاتِنُ				

۵- کدام گزینه در بیت زیر «مشبّه به» است؟

- دیده سیر است مرا، جان دلیر است مرا / زهره شیر است مرا، زهره تابنده شدم
 (۱) دیده سیر (۲) جان دلیر (۳) زهره شیر (۴) زهره تابنده
- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. دیده سیر دارم، جان دلیر دارم، زهره شیر دارم، من مانند زهره تابنده شدم
 مشبّه مشبّه به

۶- در کدام گزینه هر دو نوع تشبیه گسترده و فشرده دیده می‌شود؟

- (۱) گنج عشق خود نهادی در دل ویران ما/ سایه‌ی دولت بر این کنج خراب انداختی
 (۲) ذخیره‌ای بنه از رنگ و بوی فصل بهار/ که می‌رسند ز پی رهنان بهمن و دی
 (۳) گل از خلوت به باغ آورد مسند/ بساط زهد همچون غنچه کن طی
 (۴) چراغ صاعقه‌ی آن سحاب روشن باد/ که زد به خرمن ما آتش محبت او
- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

گزینه‌ی ۳: «بساط زهد» تشبیه فشرده و «همچون غنچه» تشبیه گسترده
 بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه‌ی ۱: «گنج عشق» تشبیه فشرده‌ی اضافی

گزینه‌ی ۲: «رهنان بهمن و دی» تشبیه فشرده‌ی اضافی

گزینه‌ی ۴: «آتش محبت» و «چراغ صاعقه» تشبیه فشرده‌ی اضافی

۷- کدام گزینه برای کامل کردن جدول زیر مناسب است؟

نام کتاب	نام نویسنده	نوع نثر کتاب	موضوع و محتوا
لمعات		ساده	سیر و سلوک عارفانه
جامع التواریخ	رشیدالدین فضل الله		تاریخ ایران

- (۱) فخرالدین عراقی - عالمانه و پخته
 (۲) عطار - عالمانه و پخته
 (۳) جلال‌الدین دوانی - مصنوع و دشوار
 (۴) دولت‌شاه - مصنوع و دشوار
- گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

۸- در کدام بیت آرایه‌های «کنایه - تشبیه - مراعات نظیر - استعاره - جان‌بخشی» وجود دارد؟

- (۱) دل از من برد و روی از من نهان کرد
 (۲) چرا چون لاله خونین دل نباشم
 (۳) که را گویم، که با این درد جان‌سوز
 (۴) عدو بسا جان حافظ آن نکردی
- خدا را با که این بازی توان کرد؟
 که با ما نرگس او سر گران کرد؟
 طبیبم قصد جان ناتوان کرد؟
 که تیر چشم آن ابرو کمان کرد

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. چون لاله: تشبیه / خونین دل بودن: کنایه / نرگس: استعاره / خونین دلی لاله: تشخیص
 / بین کلمات «لاله» و «نرگس» تناسب یا مراعات نظیر وجود دارد.

۹- در کدام گزینه کنایه به کار نرفته است؟

- (۱) دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای
 (۲) یسکی نغز بازی کنند روزگار
 (۳) نرفتم به محرومی از هیچ کوی
 (۴) محتاج قصه نیست گرت قصد خون ماست
- فشرشتهات به دو دست دعا ننگه دارد
 که بنشاندت پیشش آموزگار
 چو از حشمتش زرد روی
 چون رخت از آن توست، به یغما چه حاجت است؟

گزینه ی ۴ پاسخ صحیح است. کنایات در دیگر گزینه‌ها به ترتیب عبارتند از: پای لغزیدن: خطا و گناه کردن/ پیش آموزگار نشاندن: اشاره به نادانی کردن/ زرد روی بودن: خجالت زدگی و شرمندگی.

۱۰- این خوشه هجایی مربوط به کدام گزینه است؟

«-U--UU--U--UU-»

- (۱) خود شکن آینه شکستن خطاست
 (۲) دنباله کار خویش گیرم
 (۳) هر که در این ره رود تیر جفا بر دل است
 (۴) گویند مگو سعدی چندین سخن از عشقش

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

هَر ک دَ رِیْ رَه رَ وَدَ تِی ر جَ فَا بَر دِ لِسْت
 - U - | - U U - | - U - | - U U -

۱۱- بیت کدام گزینه دارای سه تشبیه است؟

- (۱) چون آینه، جان نقش تو در دل بگرفته است
 (۲) بر گل سرخ از نم اوفتاده لالی
 (۳) رفیق وحشت من غیر داغ دل نمی‌باشد
 (۴) تو هم چون گل ز خندیدن لب با هم نمی‌آید
- دل در سر زلف تو فرو رفته، چو شانه است
 هم‌چو عرق بر عذار شاهد غضبان
 در این غربت سرا خورشید تنهاگرد را مانم
 روا داری که من بلبل چو بوتیمار بنشینم

گزینه ی ۴ پاسخ صحیح است. در بیت اوّل با دو تشبیه روبه‌رو هستیم:

۱- دل به آینه مانند شده است.

۲- دل به شانه تشبیه گردیده است.

در بیت دوم یک تشبیه به چشم می‌خورد که «تشبیه مرگب» است.

در بیت سوم شاعر خود را به خورشید مانند کرده است.

در بیت چهارم سه تشبیه به چشم می‌خورد:

۱- شاعر یار را به گل مانند کرده است.

۲- شاعر خود را به بلبل تشبیه کرده است.

۳- شاعر خود را به بوتیمار تشبیه کرده است.

۱۲- هر مصراع از بیت زیر شامل چند پایه ی آوایی است؟

ما ز یاران چشم یاری داشتیم / خود غلط بود آنچه می‌پنداشتیم

- (۱) شش (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

ما ز ی ا ر ا ن | چ ش م | م ی ا ر ا ن
 پایه ۱ | پایه ۲ | پایه ۳

تیم ش دا | ری یا م | چش م | م ی ا ر ا ن
 پایه ۳ | پایه ۲ | پایه ۱

۱۳- این اثر، نمونه‌ی ارزشمندی از حماسه‌ی عرفانی است که قهرمانش، انسان پاک‌نهاد و خداجویی است که به نبرد با هوای نفس می‌پردازد:

- (۱) بوستان سعدی (۲) تحفة الاحرار جامی (۳) عشاق‌نامه‌ی عراقی (۴) مثنوی مولوی
- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

۱۴- تعداد پایه‌های آوایی کدام گزینه متفاوت است؟

- (۱) امشب سبک‌تر می‌زنند این طبل بی‌هنگام را / یا وقت بیداری غلط بودست مرغ بام را
 (۲) بنازیم دستی که انگور چید / مریزاد پایبی که درهم فشرد
 (۳) بده تا بگویم به آواز نیک / که جمشید کی بود و کاووس کی؟
 (۴) که تا باشد به گیتی کوه و صحرا / رود جیحون و دجله سوی دریا
- گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

گزینه‌ی ۴: این گزینه دارای ۳ پایه‌ی آوایی در هر مصراع است.

ک	تا	با	شد	ب	گی	تی	کو	ه	صح	را
ر	وَد	جی	حو	ن	دج	ل	سو	ی	در	یا
U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱:	ام شب سبک	تر می‌زن	دین	طب ل بی	هن گام را
	یا وقت بی	دا ری غ لظ	بو	دس ت مرغ	بام را
گزینه ۲:	بنازی	م دس تی	ک ان گو	ر چید	
	م ری زا	د پایبی	ک در هم	ف شرد	
گزینه ۳:	بده تا	ب گویم	ب آ وا	ز نیک	
	که جم شی	د کی بو	د کا وو	س کی	

گزینه‌ی ۱: (۴ پایه‌ی آوایی)

گزینه‌ی ۲: (۴ پایه‌ی آوایی)

گزینه‌ی ۳: (۴ پایه‌ی آوایی)

۱۵- پس از مرگ تیمور در کدام شهر، هنر و فرهنگ اسلامی رواج پیدا کرد؟

- (۱) مرو (۲) هرات (۳) بلخ (۴) عراق عجم

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. پس از مرگ تیمور، شاهرخ توانست شهر هرات را مرکز فرمانروایی خود قرار دهد، او با علاقه‌ای که به هنر و فرهنگ اسلامی پیدا کرده بود، از هنرمندان حمایت نمود.

۱۶- در کدام گزینه آرایه‌ی تشخیص به کار نرفته است؟

- (۱) گل بخندید و باغ شد پدرام (: خرم و سرسبز)
 (۲) به صحرا شدم عشق باریده بود
 (۳) نفس باد صبا مشک‌فشان خواهد شد
 (۴) شب ایستاده است، خیره نگاه او

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. عشق استعاره است؛ عشق (مشبه) به باران (مشبه به) مانند شده است و چون مشبه به (باران) حذف شده، استعاره است. در دیگر گزینه‌ها به ترتیب، باد صبا و شب «تشخیص» اند، زیرا «مشبه به» شان، انسان است که حذف گردیده است.

۱۷- در بیت زیر کدام آرایه‌ها دیده می‌شود؟

«شهری اندر طلب سوخته‌ی آتش شوق
 خلقی اندر هوست غرقه‌ی دریای غم‌اند» (سعدی)

(۱) تشبیه - استعاره (۲) استعاره - کنایه (۳) مجاز - تشبیه (۴) ایهام - تشبیه

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. ابتدا بدون نگاه کردن به گزینه‌ها ببینید چه آرایه‌هایی را می‌توانید در بیت پیدا کنید. انتظار ما از شما این است که حالا دیگر کاملاً «مجاز»، «تشبیه»، «استعاره»، «کنایه» و «ایهام» را بشناسید. حال بیت را مرور می‌کنیم، «شهر» مجاز از «مردم» است و «آتش شوق» یک تشبیه بلیغ اضافی (اضافه‌ی تشبیه‌ی) است. همین‌طور «دریای غم» تشبیه است اما کدام واژه می‌تواند «استعاره» باشد؟ یا کدام ترکیب کنایی را در بیت می‌بینید؟ با توضیحات بالا بدون تردید شما گزینه‌ی سوم (مجاز و تشبیه) را انتخاب کرده‌اید و انتخاب شما صحیح است.

۱۸- در کدام گزینه آرایه تشبیه وجود دارد؟

(۱) هرگز دلم برای کم و بیش غم نداشت / آری نداشت غم که غم بیش و کم نداشت
 (۲) مهندس بسی جوید از رازشان / نداند که چون کردی آغازشان
 (۳) زنی که گوهر تعلیم و تربیت نخرید / فروخت گوهر عمر عزیز را ارزان
 (۴) بر طرف رود چون بوزد باد بر درخت / آید به گوش ناله نای و صفیر رود

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در گزینه ۳ گوهر تعلیم و تربیت و گوهر عمر تشبیه فشرده است.

۱۹- بیت زیر از کدام شاعر سبک عراقی است؟ در رثای چه واقعه‌ای سروده شده است؟

کس نیست که تا بر وطن خود گرید / بر حال تباه مردم بد گرید

(۱) کمال‌الدین اسماعیل - پایان یافتن خلافت بنی‌عباس (۲) سلمان ساوجی - قتل‌عام مردم اصفهان توسط مغولان
 (۳) سلمان ساوجی - پایان یافتن خلافت بنی‌عباس (۴) کمال‌الدین اسماعیل - قتل‌عام مردم اصفهان توسط مغولان

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. کمال‌الدین اسماعیل - مداح جلال‌الدین خوارزمشاه - که خود در سال ۶۳۵ به‌دست مغولان در اصفهان کشته شد، این شعر را درباره‌ی قتل‌عام مردم اصفهان توسط مغولان سروده است.

۲۰- خوشه هجایی کدام مصراع نادرست است؟

(۱) از بر یار آمده‌ای مرحبا: -UU- / -UU- / -UU-
 (۲) تا که رسیدم بر تو از همه بیزار شدم: -UU- / -UU- / -UU- / -UU-
 (۳) اگر مملکت را زبان باشدی: --U / --U / --U / --U
 (۴) تو حکیمی تو عظیمی تو کریمی تو رحیمی: --UU / --UU / --UU / --UU

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

گزینه ۱: مفتعلن مفتعلن فاعلن

گزینه ۲: چهار بار تکرار مفتعلن (در هجای «تو» ضرورت شعری داریم.)

گزینه ۴: چهار بار تکرار فعلاتن

در گزینه ۳ وزن، فعولن فعولن فعولن فعل است که هجای آخر فعولن کامل نوشته شده است.

ا	گ	م	ل	ک	ر	ز	ب	ش	د
U	-	-	U	-	-	U	-	U	-
فعولن			فعولن			فعولن			فعل

۲۱- در کدام گزینه همه‌ی آرایه‌های «مجاز - کنایه - تضاد و تشبیه» وجود دارد؟

- (۱) با دوست باش گر همه آفاق دشمن‌اند
 (۲) یک بامداد اگر بخرامی به بوستان
 (۳) می‌کند با خویش خود بیگانگی
 (۴) کشتی عمرم شکسته است از غمش
- کاو مرهم است اگر دگران نیش می‌زنند
 بسپینی که سرو را ز لب جوی برکنند
 با غریبان آشنایی می‌کند
 از من مسکین جدایی می‌کند

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. آفاق (افق‌ها): مجاز از مردم آفاق، مردم جهان / نیش زدن: کنایه از «رنجاندن یا طعنه زدن» / تضاد میان «دوست» و «دشمن» برقرار است / شاعر یار خود را به «مرهم» تشبیه کرده است (او همچون مرهم است)

۲۲- توضیح زیر مربوط به کدام نویسنده است؟

«از نثرنویسان دوره‌ی سبک عراقی است. خاندان او از افراد بانفوذ حکومت مغولان بود. وی از نوجوانی به کارهای دیوانی پرداخت و در سفرهای متعددی حضور داشت.»

- (۱) نجم‌الدین رازی (۲) عظامک‌جوینی (۳) رشیدالدین فضل‌الله (۴) حمدالله مستوفی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. وی اطلاعات فراوانی درباره‌ی تاریخ مغولان کسب کرد که منجر به تألیف کتاب تاریخ جهان‌گشا شد.

۲۳- در کدام بیت مجاز با علاقه‌ی شباهت دیده می‌شود؟

- (۱) سر آن ندارد امشب که برآید آفتابی
 (۲) سپید شد چو درخت شکوفه دار، سرم
 (۳) هرگز وجود حاضر غایب شنیده‌ای
 (۴) بسی تیر و دی ماه و اردیبهشت
- چه خیال‌ها گذر کرد و گذر نکرد خوابی
 وز این درخت همین میوه‌ی غم است برم
 من درمیان جمع و دلم جای دیگر است
 برآید که ما خاک باشیم و خشت

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. منظور از مجاز با علاقه‌ی شباهت، همان استعاره‌ی مصرّحه است که فقط در گزینه‌ی ۲ آمده است «درخت» در مصراع دوّم استعاره‌ی مصرّحه از «پیری یا زندگی» است، در سه بیت دیگر استعاره‌ی مصرّحه وجود ندارد. در گزینه‌ی ۱ «سر» مجاز از «قصد» با علاقه‌ی محلیه است. در گزینه‌ی ۳ «دل» مجاز از «حواس» با علاقه‌ی محلیه است. در گزینه‌ی ۴ «تیر و دی ماه و اردیبهشت» مجاز از «فصل‌های سال» با علاقه‌ی جزئیّه است. نکته درسی: در گزینه‌ی ۲ «مشبه» تشبیه در مصراع اول نیز مجاز با علاقه‌ی کلیّه است زیرا «سر» در معنی «موی سر» به کار رفته است. «میوه‌ی غم» نیز تشبیه بلیغ اضافی است.

۲۴- کدام واژه‌ی مشبّه‌به تشبیه بیت زیر است؟

- (۱) لوح (۲) دل (۳) لب (۴) شکرشان مگوی
- دلدار گفت لوح دل از نقش من بشوی / گفتم که تلخ از آب لب شکرشان مگوی

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. لوح (مشبّه‌به) (تشبیه‌فشرده - ترکیب اضافی است).
 دل به یک لوح تشبیه شده است.

۲۵- کدام توضیحی در مورد شاعران سبک هندی نادرست است؟

- ۱) از شعرای تأثیرگذار قرن دهم در ایران است که شعرش از نظر دقت، ظرافت و رقت معانی مشهور است. (بابافغانی)
  - ۲) معروفترین شاعر سبک هندی و از پرکارترین شاعر زبان فارسی و در قصیده‌سرایی مشهور است. (صائب)
  - ۳) او را به سبب سرودن غزل‌های خیال‌انگیز و به کار بردن مضمون‌های بدیع و گاه دور از ذهن می‌شناسیم. (بیدل)
  - ۴) در سرودن شعر مذهبی معروف و ترکیب‌بند عاشورایی او زبانزد است. (محتشم)
- گزینه ۲ پاسخ صحیح است. صائب معروفترین شاعر سبک هندی و در غزل‌سرایی مشهور است و برخی از تکبیت‌های غزل او شاهکارهایی از ذوق و اندیشه‌اند.

۲۶- همی واژه‌ها در بیت زیر به جز واژه‌ی ..... به صورت « استعاره‌ی مصرّحه » به کار رفته‌اند.

« بتی دارم که گرد گل ز سنبل سایه‌بان دارد / بهار عارضش خطی به خون ارغوان دارد »

- ۱) عارض (۲) بت (۳) سنبل (۴) گل

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. بت: استعاره از یار/ گل: استعاره از رخسار زیبای یار/ سنبل: استعاره از زلف یار/ اما بهار عارض: اضافه تشبیهی است (چهره‌ی یار به بهار مانند شده است.)/ بهار: مشبّه‌به، عارض: مشبّه

۲۷- در کدام گزینه اضافه استعاری دیده می‌شود؟

- ۱) کیست که ساغر محبت از دست تو نوش نکرده باشد.
  - ۲) کدامین انسان، پیشانی عشق بر خاک ربوبیت تو نساییده.
  - ۳) ای عشق عاشقان؛ آتش عشق را در خرمن وجودم بیفکن.
  - ۴) سبزینه محبت را در برگ‌های به زردی گراییده وجودم بدوان.
- گزینه ۴ پاسخ صحیح است. گزینه ۱: ساغر محبت ← محبت مانند ساغر است (ساغر مجاز از شراب است) در نشاط‌آوری.
- گزینه ۲: با توجه به معنی عبارت، عشق و ربوبیت به چیزی یا کسی مانند نشده‌اند، پس استعاره نیست. معنی: همه انسان‌ها با عشق در برابر ربوبیت تو پیشانی بر خاک نهاده‌اند.
- گزینه ۳: آتش عشق و خرمن وجود اضافه تشبیهی است.
- گزینه ۴: سبزینه محبت اضافه تشبیهی است / برگ‌های وجودم اضافه استعاری ← وجود من مانند درختی است که برگ‌هایش زرد شده است.

۲۸- در کدام گزینه ادات تشبیه نیامده است؟

۱) تو گفستی آسمان دریاست و بر رویش	به پرواز اندرآورده ناگه بچگان، عنقا
۲) عطا از خلق چون جویی، گر او را مالده گویی	به سوی عیب چون پویی گر او را غیب‌دان بینی
۳) زدش بر زمین بر به کردار شیر	بدانست کواو هم نماند به زیر
۴) چون شب‌نم اوفتاده بدم پیشش آفتاب	مهرم به جان رسید و به عیوق بر شدم

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. در ابیات ۱ و ۳ و ۴ به ترتیب ادات تشبیه عبارتند از: «تو گفستی»، «به کردار»، «چون» اما در گزینه‌ی ۲ ادات تشبیه نیامده است و در آن گزینه «چون» معنی مثل و مانند نمی‌دهد پس از ادات تشبیه نیست.

۲۹- کدام گزینه درست است؟

- ۱) خواجهی کرمانی مثنوی‌هایی به پیروی از مولوی سرود.
  - ۲) دیوان شعر شاه نعمت‌الله ولی مضامین عرفانی دارد.
  - ۳) «محاكمة اللغتين» را امیرعلی شیرنوایی به عربی نوشت.
  - ۴) ترکیب‌بند عاشورایی کلیم کاشانی زبانزد است.
- گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

خواجهی کرمانی چند مثنوی به پیروی از نظامی سرود. محاكمة اللغتين را امیرعلی شیرنوایی به زبان ترکی نوشت و ترکیب‌بند عاشورایی محتشم کاشانی زبانزد است.

۳۰- در بیت زیر کدام‌یک از آرایه‌های پر کاربرد سبک هندی دیده می‌شود؟

- عیب پاکان زود بر مردم هویدا می‌شود / موی اندر شیر خالص زود پیدا می‌شود
- ۱) حسن تعلیل
  - ۲) حس آمیزی
  - ۳) اسلوب معادله
  - ۴) تلمیح

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. هرگاه شاعر در مصراع ادعایی کند و برای اثبات آن ادعا در مصراع دیگر مثال بیاورد و از تمثیل بهره گیرد، از نظر آرایه‌های ادبی «اسلوب معادله» گفته می‌شود. در ضمن حسن تعلیل، حس آمیزی و تلمیح نیز از آرایه‌های پر کاربرد در سبک هندی است و هیچ‌کدام در این بیت دیده نمی‌شود.

۳۱- کدام گزینه از عوامل ضعف و انحطاط فکری سبک عراقی است؟

- ۱) رواج ترکی‌نویسی
- ۲) فصیح و بلیغ نبودن نثر این دوره
- ۳) ضعف در ساخت‌های دستوری
- ۴) نبودِ صحت در مطالب کتب

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. به علت کشتن یا متواری ساختن فضلا و نابودی کتاب‌خانه‌ها، از صحت و اتقان (استحکام) مطالب در کتاب‌ها کاسته شد و ضعف و انحطاط فکری این دوره را فرا گرفت. گزینه‌های دیگر انحطاط ویژگی‌های زبانی را در سبک عراقی نشان می‌دهد.

۳۲- جداسازی پایه‌های آوایی مصراع اول بیت زیر به چه صورت درست است؟

دل می‌رود ز دستم صاحب‌دلان خدا را / دردا که راز پنهان خواهد شد آشکارا

۱)	دل می‌رود	ز دَس تم صا	حَب دِ لَان خَ	دا را
۲)	دل می‌رود	ز دَس تم	صا حَب دِ لَان	خَ دا را
۳)	دِل می‌رَ	وَد زِ دَس	تم صا حَب	دِ لَان خَ دا را
۴)	دِل می‌رَ وَد زِ	دس تم	صا حَب دِ	لَان خَ دا را

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

۳۳- کدام گزینه با خوشه‌های هجایی زیر مطابقت دارد؟

«--UU--UU--UU--UU»

- ۱) جهان پیر است و بی‌بنیاد از این فرهادکش فریاد / که کرد افسون و نیرنگش ملول از جان شیرینم
- ۲) یار شدم یار شدم با غم تو یار شدم / تا که رسیدم بر تو از همه بیزار شدم
- ۳) به راه بادیه رفتن به از نشستن باطل / وگر مراد نیابم به قدر وسع بکوشم
- ۴) نظر آوردم و بردم که وجودی به تو ماند / همه اسمند و تو جسمی همه جسمند و تو جانی

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

نَ ظَ رَا وِر	دَ مَ بُر دَم	کَ وُ جَو دِی	بِ تَ مَ ا تَد
هَ مِ اِس مِ ن	تَ جِ س مِ ی	مِ جِ س مِ ن	دَ تَ جَ ا نِ ی
- - U U	- - U U	- - U U	- - U U
فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن	فعلاتن

در هجای سوم مصراع اول در خوانش شعر، همزه حذف می‌گردد. نظر آور ← نَ ظَ رَا وِر بنابراین در جداسازی هجاهای شعر نیز باید حذف همزه صورت گیرد و این یکی از ضرورت‌های شعری محسوب می‌شود.

۳۴- در کدام گزینه به یکی از مفاخر هنر در دوره شاه‌عباس اشاره شده است؟

- ۱) بابافغانی
- ۲) بهزاد
- ۳) صائب
- ۴) رضا عباسی

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. هنرهایی چون قالی‌بافی، سفال‌گری، شیشه‌سازی، نقاشی، تذهیب و خوش‌نویسی در دوران صفویه رشد فراوان داشت و بهزاد (در دوره شاه‌اسماعیل) و رضا عباسی (در دوره شاه‌عباس) از مفاخر هنرند.

۳۵- وزن واژه کدام بیت نادرست است؟

- ۱) هر کسی کو دور ماند از اصل خویش / باز جوید روزگار وصل خویش (فاعلاتن فاعلاتن فاعلن)
- ۲) گل خندان که نخندد چه کند / علم از مشک نبندد چه کند (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن)
- ۳) ای شکوه بی‌کران اندوه من / آسمان دریای جنگل کوه من (فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن)
- ۴) به خطایی که نبودست به چیز / نکشم دست ز فرزند عزیز (فاعلاتن فاعلاتن فعلن)

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. گزینه ۲: فاعلاتن فاعلاتن فعلن

گَ لِ خَن دَان	کَ نَ خَن دَد	چَ کَ نَد
عَ لَ مَز مَش	کَ نَ بَن دَد	چَ کَ نَد
- - U U	- - U U	- U U

۳۶- در بیت زیر کدام کلمه در معنای استعاری به کار رفته است؟

با کاروان حله برفتم ز سیستان / با حله تنیده ز دل بافته ز جان

- ۱) کاروان
- ۲) حله در مصراع اول
- ۳) حله در مصراع دوم
- ۴) جان

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. حله در مصراع دوم استعاره است. (شعر را در لطافت و نرمی به حله تشبیه کرده و مشبه (شعر) را حذف نموده، مشبهه (حله) را به جای آن آورده است.) فرخی سیستانی برای امرار معاش از سیستان به ماوراءالنهر راهی شد و این قصیده را در مدح امیر چغانیان که در خراسان حاکم بوده، سروده است. او همراه کاروانی که بار حله داشته از سیستان به سمت خراسان حرکت کرده است؛ لذا حله (لباس) در مصراع اول در معنای استعاری نیامده است.

۳۷- در کدام یک از ابیات زیر، «آینه» در معنای استعاری به کار رفته است؟

- (۱) نظیر دوست ندیدم اگرچه از مه و مهر / نهادم آینه‌ها در مقابل رخ دوست
- (۲) آینه‌ات دانی چرا غمناک نیست؟ / چون که زنگار از رخس ممتاز نیست
- (۳) آینه آن روز که گیری به دست / خود شکن آن روز مشو خودپرست
- (۴) روی تو مگر آینه لطف الهی است / حقا که چنین است و در این روی و ریا نیست

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در این بیت، آینه استعاره از دل است. مولوی در این بیت می‌گوید: می‌دانی چرا آینه دل تو جلوه یار را نشان نمی‌دهد، زیرا که زنگار گناه آن را فرا گرفته است و تو این زنگار گناه را از آن نزدوده‌ای و پاک نکرده‌ای.

۳۸- شاهان صفوی در ترویج و نفوذ کدام زبان نقش به‌سزایی داشتند؟

- (۱) فارسی
- (۲) ترکی
- (۳) هندی
- (۴) مغولی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. لازم به یادآوری است که شاهان صفوی کم‌وبیش به زبان فارسی نیز کتاب نوشته و شعر سروده‌اند و به نوعی به زبان فارسی علاقه نشان داده‌اند.

۳۹- متن زیر به ترتیب به کدام سبک و قلمرو شعری اشاره دارد؟

«قالب مسلط در این دوره به‌ظاهر غزل است؛ اما غزلی که گاهی به ۴۰ بیت هم می‌رسد و تکرار قافیه در آن امری طبیعی است.»

- (۱) هندی - زبانی
- (۲) عراقی - ادبی
- (۳) عراقی - زبانی
- (۴) هندی - ادبی

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. استفاده از ردیف‌های طولانی و خوش‌آهنگ نیز در این دوره رایج است.

۴۰- کدام گزینه جای خالی را به لحاظ آوایی به درستی کامل می‌کند؟

ملکا ذکر تو گویم که تو پاکی و خدایی / ..... به همان ره که توام راهنمایی

- (۱) نرویم جز
- (۲) که به توحید
- (۳) پادشهان
- (۴) دل ما را

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

د ل م ا ر ← د ل م ا ر
 U U U U U U U U

م ل ک ا ذ ک | ر ت گو ی م | ک ت پا کی | ی خ دا بی
 - - U U | - - U U | - - U U | - - U U

با توجه به توضیحات فوق، ترکیب (دل ما را) پایه‌ی اول مصراع دوم را به درستی کامل می‌کند.

۴۱- خوشهٔ هجایی زیر در کدام مصراع دیده می‌شود؟

«-U-U/-UU-»

- (۱) آینهٔ سکندر جام می است بنگر
 (۲) الفبای درد از لبم می‌تراود
 (۳) گفت که این سیاه کج گوش به من نمی‌کند
 (۴) پیوند روح کردی پیغام دوست دادی
- گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

گزینه ۱: مفعول فاعلاتن	گزینه ۲: فعولن	گزینه ۳: مفتعلن مفاعلن	گزینه ۴: مفعول فاعلاتن
گُف تَ کِ اِیْ سِ یَا هِ کِج	اِیْ سِ یَا هِ کِج	مِن نِ مِی کُ نَد	مِن نِ مِی کُ نَد
- U U -	- U - U -	U U -	- U - U -

یادآوری: مصوت «ی» در کلماتی مانند «سیاه، نیاز، خیابان، غالیه و ...» کوتاه تلفظ می‌شود و در تقطیع مانند «ب» در نظر می‌گیریم. ← «سِ یاه / نِ یاز / خِ یا بان / غا لِ ی»

۴۲- در بیت زیر، کدام واژه دارای آرایه‌ی «استعاره‌ی مصرّحه» است؟

- «ز دریا نهنگی پدید آمده است
 که جوشنش چرم پلنگ آمد است»
- (۱) دریا (۲) جوشن (۳) نهنگ (۴) پلنگ

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است. نهنگ، استعاره‌ی مصرّحه است، زیرا پهلوان به نهنگ تشبیه شده است و چون پهلوان (مشبّه) حذف گردیده، استعاره‌ی مصرّحه است.

۴۳- قالب مسلط در سبک هندی به ظاهر ..... است که گاهی به ۴۰ بیت هم می‌رسد و تکرار ..... در آن امری طبیعی است.

- (۱) غزل - قافیه (۲) قصیده - ردیف (۳) مثنوی - مصراع (۴) قطعه - وزن

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. دلیل تعداد زیاد ابیات غزل در سبک هندی این است که شاعر این سبک در واقع تکبیت‌گو است، یعنی ابیات غزل او با یکدیگر ارتباط معنایی ندارند.

۴۴- همه‌ی ادبیات زیر به جز بیت گزینه‌ی ..... در وزن دوری سر و ده شده‌اند.

- (۱) شد گهر اندر گهر صفحه‌ی تیغ سحر
 (۲) ای نور ما ای سور ما ای دولت منصور ما
 (۳) چندانان که گفتم غم با طیبیان
 (۴) آسایش دوگیتی تفسیر این دو حرف است
- شد گره اندر گره حلقه‌ی درع سحاب
 جوشی بنه در شور ما تا می شود انگور ما
 درمان نکردند مسکین غریبان
 با دوستان مروّت، با دشمنان مدارا

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. وزن گزینه‌ی ۲ «مستفعلن، مستفعلن، مستفعلن، مستفعلن» تکراری است و نمی‌تواند وزن دوری باشد. وزن گزینه‌ی ۱ مفتعلن فاعلن مفتعلن فاعلن دوری، وزن گزینه‌ی ۳ فع لن فعولن فعل لن فعولن، وزن گزینه‌ی ۴ مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن دوری. راه حل دیگر: اولین مطلب در شناخت وزن دوری، مکث وسط مصراع است. دومین موضوع تناوب ارکان ما را به شناخت وزن دوری هدایت می‌کند.

۴۵- موضوعات تاریخ جهان‌گشای جوینی در کدام گزینه آمده است؟

- (۱) تاریخ مغول - خوارزمشاهیان - اسماعیلیه
 (۲) تاریخ خوارزمشاهیان - تیموریان - سلجوقیان
 (۳) تاریخ سلجوقیان - غزنویان - اسماعیلیه
 (۴) تاریخ غزنویان - مغول - تیموریان

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. این کتاب در شرح ظهور چنگیز، احوال و فتوحات او و تاریخ خوارزمشاهیان و فتح قلعه‌های اسماعیلیه و حکومت جانشینان حسن صباح است. نثر کتاب مصنوع و دشوار است.

۴۶- دربارهٔ مجازهای بیت زیر کدام گزینه نادرست است؟

- آن کس که به دینار و درم خیر نیندوخت / سر عاقبت اندر سر دینار و درم کرد
 (۱) دینار و درم (اول) مجاز از ثروت
 (۲) دینار و درم (دوم) مجاز از دارایی
 (۳) سر (اول) مجاز از اندیشه
 (۴) سر (دوم) مجاز از قصد

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. هر دو دینار و درم مجاز از ثروت و دارایی هستند. سر اول در معنای حقیقی (عضوی از بدن) آمده است و سر دوم مجاز از قصد و اندیشه است.

۴۷- تقطیع (نشانه‌گذاری) هجایی و ارکان (پایه‌های آوایی) بیت زیر کدام است؟

- ای باد بامدادی خوش می‌روی به شادی پیوند روح کردی پیغام دوست دادی
 (۱) --U/-U-- / -U/-U--
 (۲) --U/-UU- / -U/-UU-
 (۳) --U/--- / -U/---
 (۴) -U- / -U-- / -U- / -U--

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. اگر بیت را تقطیع (نشانه‌گذاری) هجایی نماییم می‌شود: مستفعلن فعولن / مستفعلن فعولن

۴۸- توضیح زیر مربوط به کدام کتاب است؟

«شاعر قرن هفتم، در هر فصل این مثنوی به یکی از مباحث عرفانی پرداخته و سخن را با تمثیل و حکایت به پایان رسانده است.»

- (۱) تحفة الاحرار (۲) عشاق‌نامه (۳) لمعات (۴) جمشید و خورشید

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. مثنوی «عشاق‌نامه» سروده‌ی فخرالدین عراقی (قرن هفتم) است.

۴۹- خوشه‌های هجایی هر نیم‌مصراع بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

- هر شب‌نمی در این ره صد بحر آتشین است / دردا که این معما شرح و بیان ندارد
 (۱) -U--UU- (۲) ---UU-- (۳) -U-U-UU- (۴) --U-U--

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

نست	شی	ت	آ	ر	بـ	صد	ره	د	می	ت	شب	هر
-	-	U	-	U	-	-	-	U	-	U	-	-
رَد	دا	ت	یا	ب	خ	شَر	ما	م	ای	ی	دا	دَر
-	-	U	-	U	خ	-	-	U	-	U	-	-
		فاعِلَاتِن			مَفْعُولُ			فاعِلَاتِن			مَفْعُولُ	

۵۰- همی آثار کدام گزینه در یک قرن نگاشته شده است؟

- (۱) المعجم - نفحات‌الانفس - رساله‌ی دلگشا
 (۲) تاریخ برگزیده - بهارستان - اخلاق‌الاشراف
 (۳) تاریخ جهان‌گشا - بوستان - تحفة الاحرار
 (۴) مرصاد العباد - عشاق‌نامه - گلستان

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. همی آثار گزینه‌ی ۴، در قرن هفتم نگاشته شده است. بررسی سایر گزینه‌ها:

- گزینه‌ی ۱: به ترتیب قرن هفتم، نهم و هشتم
 گزینه‌ی ۲: به ترتیب قرن هفتم، نهم و هشتم
 گزینه‌ی ۳: به ترتیب قرن هفتم، هفتم و نهم

۵۱- با توجه به علامت، تقطیع (نشانه‌گذاری) هجایی و ارکان (پایه‌های آوایی) کدام بیت به شکل است؟

« ---U / ---U / ---U / ---U »

زبان من فروبستی، زبان دانی مکن چندید
بسی آنکه هیچ رخنه در دوستداری آم
که دل از من ببری با دگری پیوندی
چه خیالها گذر کرد و گذر نکرد خوابی

(۱) نگارینا دلم بردی، فسون خوانی مکن چندین
(۲) دیدی که از غم تو بر من چه خواری آمد
(۳) ندهم من به تو دل گرچه بت دلبدی
(۴) سر آن ندارد امشب که بر آید آفتابی

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. تقطیع (نشانه‌گذاری) هجایی و ارکان (پایه‌های آوایی) بیت (۱) این‌گونه است:

---U / ---U / ---U / ---U

نـ	گـ	رِیـ	نـا	دِ	کـم	بُر	دِی	فـ	سـو	خـا	نِی	مـ	کـن	چـنـ	دِیـ
-	-	-	U	-	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-
زَ	بـا	نِ	مـن	فـ	رـو	بـسـ	تِی	زَ	بـا	دـا	نِی	مـ	کـن	چـنـ	دِیـ
-	-	U	-	U	-	-	-	U	-	-	-	U	-	-	-

مفاعیلن   مفاعیلن   مفاعیلن

۵۲- در کدام گزینه همه‌ی ترکیب‌ها «اضافه‌ی تشبیهی» است؟

- (۱) اقیانوس اندیشه - نگاه وحشتناک غار - مشعل آسمانی - کاخ پوشالی ستم
- (۲) شیر بیشه‌ی تحقیق - شدت لهب فراق - دشت معرفت - دریای عشق
- (۳) اهریمن بیداد - پادشاه ستمگر زمان - مظهر خوی شیطانی - خواب غفلت
- (۴) پای باطلان - گردن استکبار - آتش نخوت - خرمن اعمال

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. «تحقیق» به «بیشه»، «فراق» به «لهب»، «معرفت» به «دشت» و «عشق» به «دریا» تشبیه شده است، اما در گزینه‌های دیگر:

- گزینه‌ی نخست: اقیانوس اندیشه - کاخ پوشالی ستم (اضافه‌ی تشبیهی)
گزینه‌ی سوم: اهریمن بیداد - خواب غفلت (اضافه‌ی تشبیهی)
گزینه‌ی چهارم: آتش نخوت - خرمن اعمال (اضافه‌ی تشبیهی)

۵۳- کدام گزینه از ویژگی‌های شعر بیدل دهلوی است؟

- (۱) مضمون‌های ساده و خیال‌انگیز
- (۲) تخیل‌های روشن و واضح و به‌دور از ابهام
- (۳) کاربرد مضامین نو و تازه
- (۴) وجود استعاره‌های زیبا و آشکار

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بیدل دهلوی را به‌سبب سرودن غزل‌های خیال‌انگیز و به‌کار بردن مضمون‌های بدیع و گاه دور از ذهن می‌شناسیم. از ویژگی‌های عمده شعر بیدل، مضمون‌های پیچیده و استعاره‌های رنگین و سرشار از ابهام شاعرانه است.

۵۴- نام کدام شاعر بیت زیر را کامل می‌کند؟ این شعر سروده‌ی کیست؟

- شعر ..... همه بیت‌الغزل معرفت است
- (۱) حافظ - حافظ   (۲) حافظ - خواجه   (۳) خواجه - حافظ   (۴) خواجه - خواجه

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. شعر حافظ به قول خود او «همه بیت‌الغزل معرفت» است.

۵۵- در کدام واژه مصراع زیر آرایه «جان‌بخشی» دیده می‌شود؟

«صبحگاهان، زندگی بار سفر بر بست و رفت»

(۱) صبحگاهان (۲) بار (۳) زندگی (۴) سفر

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. بار سفر بر بستن و رفتن از ویژگی‌های انسانی است که به زندگی نسبت داده‌ایم.

۵۶- در کدام گزینه آرایه‌ی تشخیص به کار نرفته است؟

(۱) اگر عشق اوفتد در سینه‌ی سنگ به معشوقی زند در گوهر چنگ

(۲) ز شیرین کاری شیرین دل‌بند فرو خواندم به گوشش نکته‌ای چند

(۳) ز سوز عشق در جهان چیست که بی او گل نخندید، ابر نگریست

(۴) ز عشق آفاق را پر دود کردم خرد را دیده خواب آلود کردم

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. در گزینه (۱) سینه‌ی سنگ اضافه‌ی استعاری و سنگ تشخیص است در گزینه (۳) گل و ابر نیز تشخیص است و در گزینه (۴) مصراع دوم دیده‌ی خرد اضافه‌ی استعاری و خرد تشخیص می‌باشد.

۵۷- تشبیه در کدام بیت از دیگر ابیات رساتر و زیباتر و مؤثرتر است؟

(۱) بت خود را بشکن خوار و ذلیل نامور شو به فتوت چو خلیل

(۲) دانه چو طفلی است در آغوش خاک روز و شب ایمن طفل به نشو و نماست

(۳) دوست دارم که پوشی رخ همچون قمرت تا چو خورشید تنید به هر بام و درت

(۴) سلسله‌ی موی دوست، حلقه‌ی دام بلاست هر که در این حلقه نیست فارغ از این ماجراست

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. زیرا در این بیت دو تشبیه بلیغ اضافی و یک تشبیه بلیغ اسنادی وجود دارد و تشبیه بلیغ از دیگر تشبیهات رساتر و مؤثرتر است.

۵۸- کدام قالب شعر در سبک عراقی رواج می‌یابد و جزء کدام یک از قلمروهای این سبک است؟

(۱) غزل - ادبی (۲) مثنوی - زبانی (۳) غزل - زبانی (۴) مثنوی - فکری

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. در شعر سبک عراقی کاربرد غزل بیشتر شد. همچنین غزل عاشقانه و عارفانه در این دوره رواج می‌یابد.

۵۹- در بیت زیر، کدام واژه به کمک رابطه‌ی شباهت به جای واژه‌ی دیگر به کار رفته است؟

از من غمزده دل می‌طلبد، غمزه‌ی دوست / دوستان دلبر ما نرگس گویا دارد

(۱) غمزه (۲) نرگس (۳) دلبر (۴) دل

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. با توجه به رابطه‌ی شباهت، منظور از نرگس، چشم معشوق است و به مجاز با چنین رابطه‌ای «استعاره» نیز می‌گویند.

اگر واژه‌ای در غیرمعنای حقیقی خود به کار رود و میان معنای حقیقی و غیرحقیقی رابطه‌ی شباهت وجود داشته باشد، به آن مجاز با رابطه‌ی شباهت می‌گویند.

۶۰- کدام یک از ابیات زیر بر وزن «فعلاتن فعلاتن فعلمن» سروده شده است؟

- (۱) اگر کاری کنی مزدی ستانی / چو بی کاری یقین بی مزد مانی
- (۲) هم قصه نانموده دانی / هم نامه نانوشته خوانی
- (۳) ای مایه خوبی و نیک نامی / روزم ندهد بی تو روشنایی
- (۴) من بیچاره گردن به کمند / چه کنم گر به رکابش نرم

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

مَ	نِ	بِ	رِ	یِ	گِر	دِن	کَ	مَند
چِ	کُ	نِ	بِ	رِ	کَا	بِش	رَ	وَم
U	U	U	U	U	-	-	U	-
فعلاتن			فعلاتن			فعلمن		

۶۱- کدام گزینه دارای وزن دولختی است؟

- (۱) هر دم از این باغ بری می رسد / تازه تر از تازه تری می رسد
- (۲) بسیار گنه کردیم آن بود قضای تو / شاید که به ما بخشی از روی کرم آن ها
- (۳) در سینه ام دوباره غمی جان گرفته است / امشب دلم به یاد شهیدان گرفته است
- (۴) ای همه هستی ز تو پیدا شده / خاک ضعیف از تو توانا شده

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. ۱: مفعلمن مفعلمن فاعلمن   ۲: مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن
 ۳: مفعول فاعلات مفاعیل فاعلمن   ۴: مفعلمن مفعلمن فاعلمن

۶۲- کدام شهر ایران در قرن هشتم در حکم مرکز ادبی به شمار می رفت؟

- (۱) تبریز
- (۲) شیراز
- (۳) بخارا
- (۴) غزنه

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. در قرن هشتم قلمرو بالندگی زبان و فرهنگ فارسی عرصه وسیعی یافت به طوری که از شبه قاره هند تا آسیای صغیر، بسیاری به این زبان سخن می گفتند و مناطقی از ایران، به ویژه شهر شیراز همچنان در حکم مرکز ادبی این عصر به شمار می رفت.

۶۳- کدام گزینه از ویژگی های زبانی نثر در سبک هندی است؟

- (۱) گسترش دایره واژگانی - مانوس نبودن با زبان قدیم - روی آوردن طبقات مختلف مردم به نثر
- (۲) آوردن جملات طولانی - کاربرد افعال با پیشوندهای متعدد - فراوانی لغات ترکی و مغولی
- (۳) گسترش دایره واژگانی - آوردن جملات طولانی - مانوس نبودن با زبان قدیم
- (۴) کاربرد افعال با پیشوندهای متعدد - روی آوردن طبقات مختلف مردم به نثر - فراوانی لغات ترکی و مغولی

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. از دیگر ویژگی های زبان نثر سبک هندی:

- (۱) در آمیختگی نظم و نثر (۲) کاربرد وجه وصفی (۳) جمع بستن با «ات» (۴) مطابقت صفت و موصوف
- (۵) تتابع اضافات

مانوس نبودن با زبان قدیم و گسترش دایره واژگان و روی آوردن طبقات مختلف مردم به شعر، از ویژگی های شعر در سبک هندی است.

۶۴- در بیت زیر چند تشبیه و استعاره به چشم می خورد؟

موی سفید را فلکم رایگان نداد / این رشته را به نقد جوانی خریده ام

(۱) یک تشبیه - دو استعاره (۲) دو تشبیه - یک استعاره (۳) یک تشبیه - یک استعاره (۴) دو تشبیه - دو استعاره

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. نقد جوانی: تشبیه (جوانی به یک نقد و سکه طلا مانند شده است).

فلک: تشخیص و استعاره

رشته: استعاره از موی سفید

۶۵- کدام یک از گزینه های زیر از ویژگی های ادبی سبک عراقی است؟

(۱) روی آوردن به معنایپردازی و سرودن اشعار ذوقافیتین

(۲) رواج تصوّف و بی اعتباری دنیا و اعتقاد به قضا و قدر

(۳) کاربرد تشبیهات ملموس و محسوس در شعر و رواج قالب قصیده

(۴) درهم آمیختگی مختصات نو و کهن حتی در اشعار کوتاه

گزینه ۱ پاسخ صحیح است.

گزینه ۲: از ویژگی های فکری سبک عراقی است.

گزینه ۳: ویژگی ادبی سبک خراسانی است.

گزینه ۴: از ویژگی های زبانی سبک عراقی است.

۶۶- در کدام گزینه، آرایه «استعاره ی مصرّحه» به کار رفته است؟

ورنه، هرگز گل و نسرين ندمد ز آهن و روی

هممی رای شمشیر و تیر آیدش

هممه آفاق گلسستان بیینی

گنندم از گنندم بروید جو ز جو

(۱) روی خوبان طلبی، آینه را قابل ساز

(۲) هنوز از دهن بوی شیر آیدش

(۳) گر به اقلیم عشق روی آری

(۴) از مکافات عمل غافل مشو

گزینه ی ۱ پاسخ صحیح است. «آینه» استعاره از دل است و در واقع این گونه بوده است: دل مانند آینه را قابل ساز

بنابراین چون «مشبه» حذف شده و «مشبه به» باقی مانده استعاره ی مصرّحه است.

۶۷- علامت هجاهای مصراع اول بیت زیر کدام است؟

هر آن کسی که در این حلقه نیست زنده به عشق / بر او نمرده به فتوای من نماز کنید

(۲) -U-U-U-- -U-U--

(۱) -U--U-U--UU-U-U

(۴) -UU-U-U-- -U-U--

(۳) -UU-U-U--UU-U-U

گزینه ۳ پاسخ صحیح است.

هـ	رَان	ک	سی	ک	دَ	رین	حَل	ق	نید	ست	زَن	د	ب	عشق
U	-	U	-	U	U	-	-	U	-	U	-	U	U	-
بَـ	رَو	نَـ	مُر	دِـ	بِـ	فَتَـ	وَا	یِـ	مَن	نَـ	مَـ	زِـ	کِـ	نید

۶۸- در کدام گزینه تشبیه بیش‌تری به کار رفته است؟

- (۱) روحی بدین لطیفی در چاه تن افکند
- (۲) برق از شوق که می‌خندد بدین سان قاه قاه
- (۳) از ریزش سحاب‌ها در آب‌ها حباب‌ها
- (۴) تیسر بلای او را جز دل هدف نباشد

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. در گزینه‌ی ۴: تیر بلا - تیغ جفا - جان مانند سپر» تشبیه‌های موجود هستند.

۶۹- کدام اثر جامی در شرح و توضیح یکی از آثار فخرالدین عراقی است؟

- (۱) نفحات الانس
- (۲) اشعة‌اللمعات
- (۳) سلسله‌الذهب
- (۴) تحفة‌الاحرار

گزینه‌ی ۲ پاسخ صحیح است. «لمعات» از آثار فخرالدین عراقی است که جامی به شرح و توضیح آن با نام «اشعة‌اللمعات» پرداخته است.

۷۰- کدام کتاب، تاریخ پیامبران، خلفای چهارگانه، خلفای عباسی و تاریخ ایران را دربرمی‌گیرد، این اثر مربوط به کدام قرن است؟

- (۱) جامع‌التواریخ - قرن هفتم
- (۲) مرصادالعباد - قرن هفتم
- (۳) تاریخ جهان‌گشا - قرن هشتم
- (۴) تاریخ گزیده - قرن هشتم

گزینه ۴ پاسخ صحیح است.

گزینه‌ی ۱: نثری عالمانه و پخته دارد و قرن هفتم است.

گزینه‌ی ۲: در بیان سلوک ین است و قرن هفتم نگاشته شده است.

گزینه‌ی ۳: تاریخ مغول، خوارزمشاهیان و اسماعیلیه، قرن هفتم نوشته شده است.

۷۱- موضوع کدام اثر نادریست است؟

- (۱) مرصاد العباد: در بیان سلوک دین و تربیت نفس
- (۲) لمعات: سیر و سلوک عارفانه
- (۳) عین الحیات: عرفان و تصوف
- (۴) جامع عباسی: در بیان حقایق عرفانی

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. کتاب جامع عباسی از شیخ بهایی در مورد فقه است.

۷۲- پایه‌های آوایی کدام مصراع نادریست است؟

دل می رود	ز دس تم	صا حب د لان	خ دا را
ز کوی یار	می آید	ن سی م با	د نوروی
عن ک بو تی	را ب حک مت	دا م داد	
یا ر م را	غار م را	عش ق چ گر	خا ر م را

(۱) دل می‌رود ز دستم صاحب‌دلان خدا را:

(۲) ز کوی یار می‌آید نسیم باد نوروزی:

(۳) عنکبوتی را به حکمت دام داد:

(۴) یار مرا غار مرا عشق جگرخوار مرا:

گزینه ۲ پاسخ صحیح است.

پایه آوایی شماره یک در گزینه ۲ باید این گونه نوشته شود: ز کوی یا ر می آید

۷۳- ابن یمین در کدام قالب شعری به شهرت رسیده است؟

- (۱) غزل
- (۲) قصیده
- (۳) قطعه
- (۴) مثنوی

گزینه‌ی ۳ پاسخ صحیح است.

۷۴- وزن کدام بیت با سه بیت دیگر متفاوت است؟

مییان خطر جای بودن ندید	(۱) چو نامردم آوای مردم شنید
که گسندم ستانی به وقت درو	(۲) نپندارم ای در خزان کشته جو
چرا از در حق شوم زرد روی	(۳) نرفتم به محرومی از هیچ روی
برلبانش ترانه‌ی توحید	(۴) در نگاهش شکفته روح سحر

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. همه‌ی ابیات بر وزن «فعولن، فعولن، فعولن، فعل» (مقارب مثنی محذوف) می‌باشند به جز بیت (۴) که «فعلاتن مفاعلن فعلن» (خفیف مسدس مخبون محذوف) است.

۷۵- در بیت زیر کدام واژه دارای آرایه‌ی «استعاره مصرّحه» است؟

«شجاع غضنفر وصی نبی	نهنگ یم قدرت حق علی»
(۱) غضنفر	(۲) یم
(۳) نهنگ	(۴) وصی

گزینه‌ی ۱ پاسخ صحیح است. شجاع غضنفر: «شیر شجاع» که استعاره از علی (ع) است، یعنی علی (ع) که به سان شیر شجاع بود بنابراین چون مشبّه، علی (ع) است که حذف گردیده «استعاره‌ی مصرّحه» می‌باشد.

۷۶- در تشبیه بلیغ بیت زیر کدام واژه «مشبه‌به» است؟

«تو هم چون گل زخندیدن لب‌ت با هم نمی‌آید	روا داری که من بلبل، چو بوتیمار بنشینم»
(۱) گل	(۲) لب
(۳) بوتیمار	(۴) بلبل

گزینه‌ی ۴ پاسخ صحیح است. در بیت موردنظر «من بلبل» تشبیه بلیغ است که «بلبل» مشبه‌به آن است. در بیت، دو تشبیه دیگر وجود دارد که هیچ کدام بلیغ نیستند.

۷۷- در کدام بیت، تشبیه اضافی آمده است؟

(۱) آلاله‌ی کوه‌سارانم تویی یار	بنفشه‌ی جوکنارانم تویی یار
(۲) تو را آتش عشق اگر پر سوخت	مرا بین که از پای تا سر سوخت
(۳) در شجاع‌ت شیر ربانیستی	در مروت خود که داند کیستی؟
(۴) شبی چون شبه روی شسته به قیر	نه بهرام پیدا نه کیوان نه تیر

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. «آتش عشق» تشبیه اضافی است.

۷۸- متن زیر توضیح کدام شاعر است؟

این فرمانروای ملک سخن نه تنها در ادبیات پندآموز سخن‌گوی ضمیرناخودآگاه ایرانی است که در سرودن غزل‌های عاشقانه نیز سرآمد شاعران و نویسندگان ایران است.

(۱) مولوی	(۲) سعدی	(۳) خواجه	(۴) حافظ

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. سعدی فرمانروای ملک سخن، سی و پنج سال گرد جهان گشت و تجربه اندوخت و از هر خرمنی خوشه‌ای چید و گلستان را به نثر مسجّع و بوستان را در قالب مثنوی پدید آورد.

« ورود به سایت

بانک تست
دیجی کنکور

وبسایت دیجی کنکور بزرگترین مرجع تست های تالیفی و کنکوری

دیجی کنکور

رسانه دانش آموزان موفق

DigiKonkur.com

کنکوری ها
یازدهمی ها
دهمی ها

کانال تلگرام دیجی کنکور

یک کانال جامع به جای همه اپ ها و کانال های دیگر

دوره های مشاوره ای

برنامه ریزی روزانه

نمونه سوالات امتحانی

فیلم های کنکوری

پادکست های انگیزشی

جزوات درسی

و هر چیزی که نیاز داری و نداری ...
همه خدمات این کانال همیشه رایگان است

برای عضویت اینجا کلیک کنید

DGKonkur

